

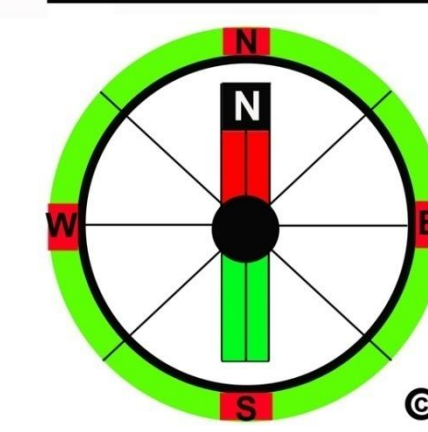
Obytné a pohřební aktivity „chebské skupiny“ doby popelnicových polí na k. ú. Hradiště u Chebu (Karlovarský kraj)

Mgr. Aleš Káčerik¹, Mgr. Jan Kožíšek²

¹ ARCHEO Sever o. p. s., Teplice, www.archeosever.cz, archeosever@seznam.cz

² ARCHAIA Jih o. p. s., Český Krumlov, www.archaiajih.cz, kozisek@archaiajih.cz

Archeo Sever o.p.s.

ARCHAIA
JIH

V roce 2020 byl společností ARCHEO Sever a ARCHAIA Jih realizován záchranný archeologický výzkum před výstavbou průmyslového parku na k. ú. Hradiště u Chebu. Zájmové území o ploše 4,5 ha bylo situováno na malé ostrožně ohraničené ze SZ a Z směru meandrem řeky Ohře, s mírným svahem exponovaným k jihu. Podloží jsou terciérní zelenošedé navětralé jílovce střídající se místy s písčitymi štěrky. Nadmořská výška lokality je kolem 450 m n. m. a přibližně tato niveleta je také průměrnou hodnotou pro celou Chebskou pánev.

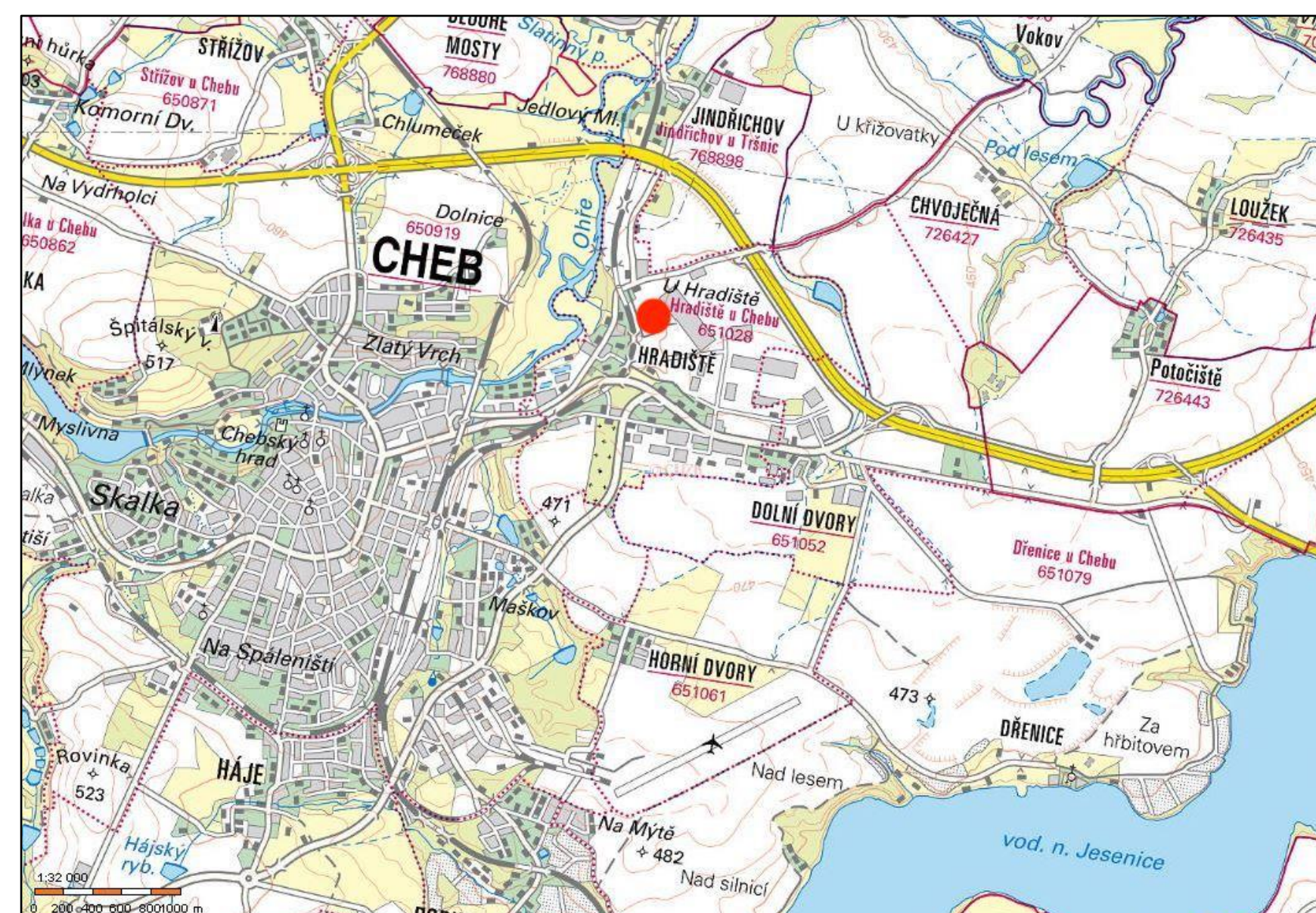
Historie bádání

Nejrelevantnější údaje k dotčenému území jsou k dispozici díky činnosti Muzea v Chebu, které provádělo v roce 2019 záchranný archeologický výzkum vyvolaný výstavbou průmyslové haly. V těsné blízkosti námi pojednávaného výzkumu bylo zjištěno osídlení z doby popelnicových polí (přibližně 30 zahloubených objektů; kúlové/sloupové jámy, palisádový žlab atd.).

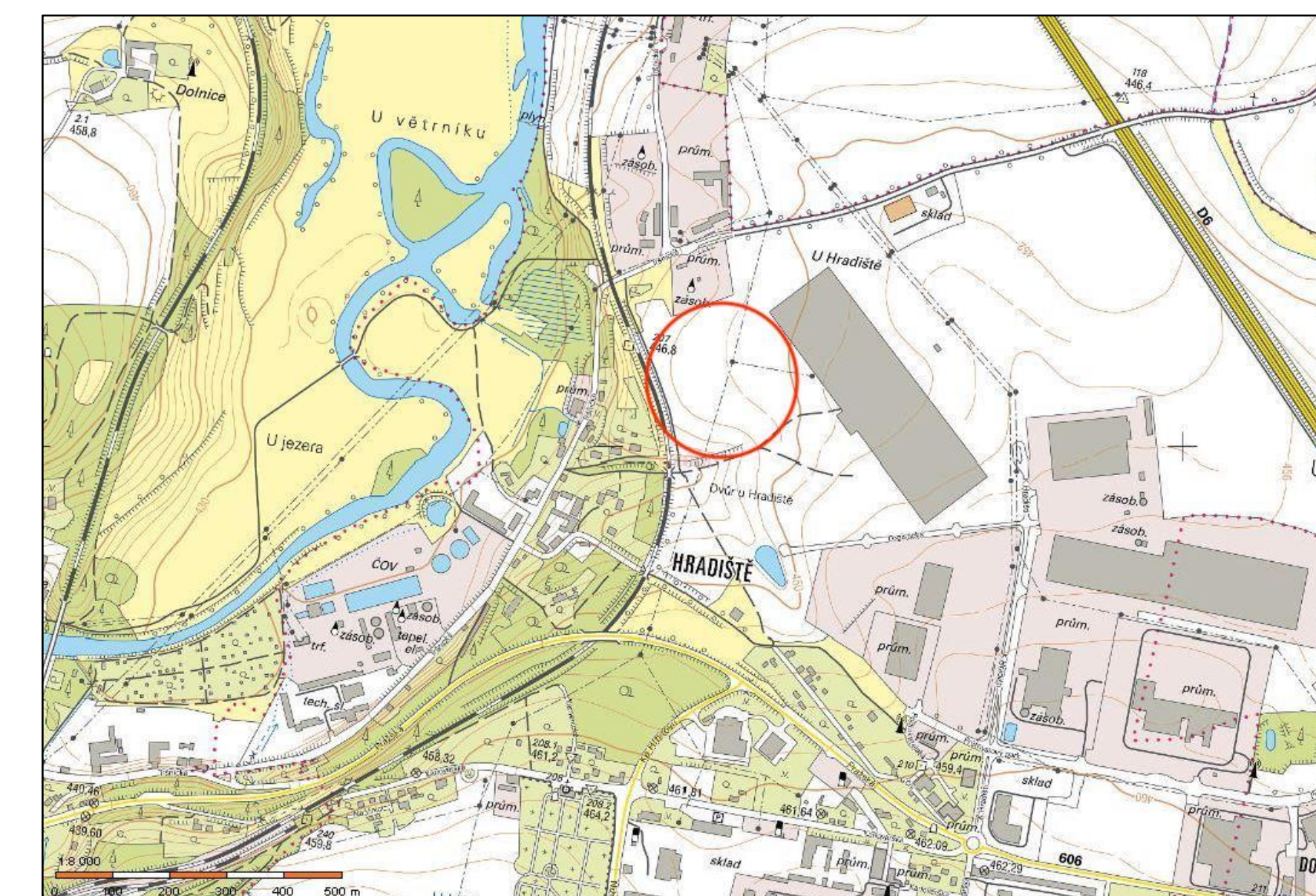
Výzkum v roce 2020

Během plošného odkryvu bylo v roce 2020 prozkoumáno celkem 130 zahloubených objektů dokládající jak aktivity rezidenční (kúlové/sloupové jámy, žlaby, sídlištní jámy, zásobní jámy), tak i aktivity funerální (pravděpodobně 4 popelnicové hroby - obj. 052, 056, 083-084 a 1 rozměrnější zahloubená jáma s vícečetnými žárovými pohřby - obj. 035. Nálezy bronzové industrie v hrobové výbavě nebyly dochovány.

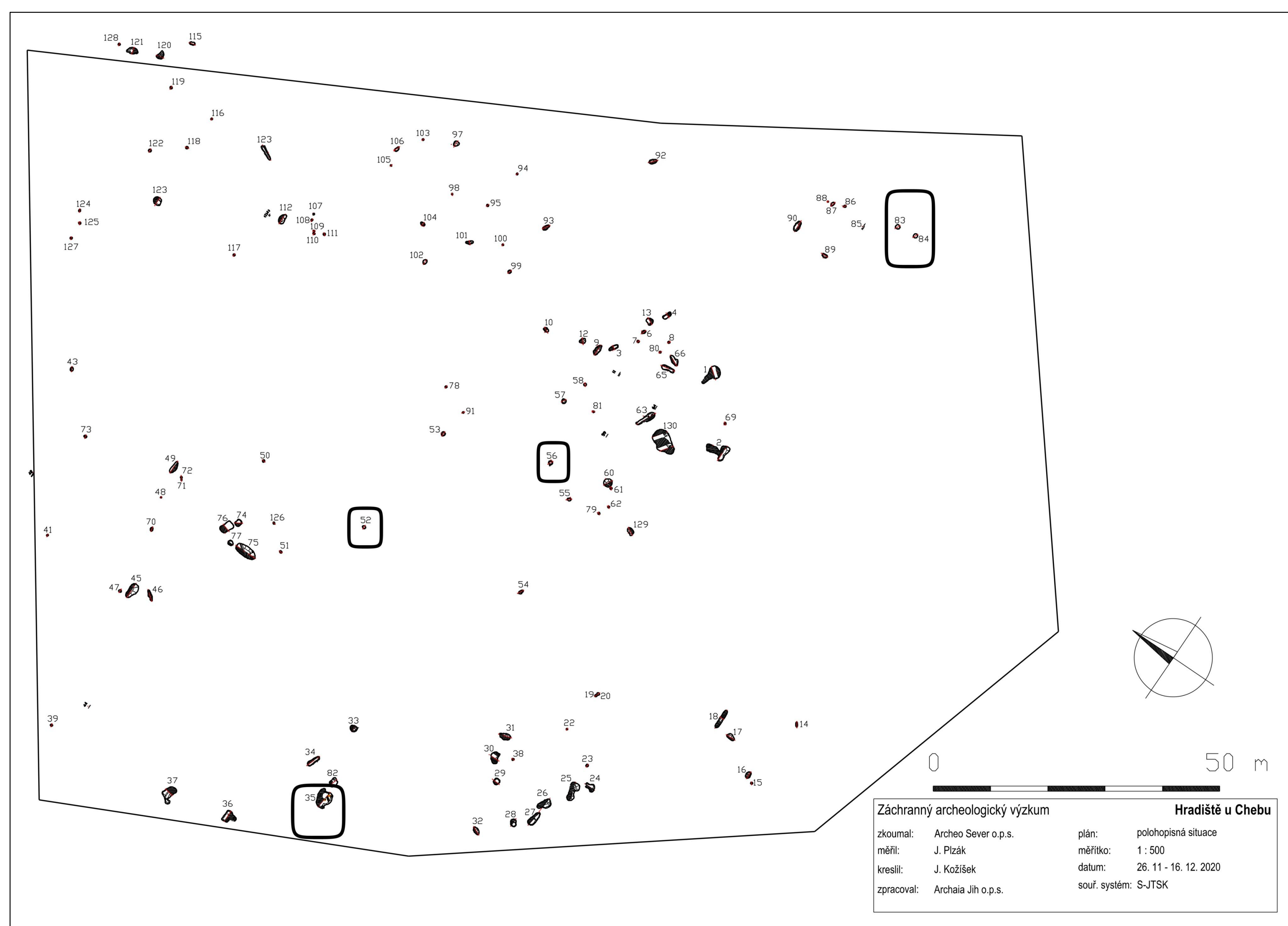
Nejzajímavější nálezovou situací představoval obj. 035, který ač porušen novověkou trubkovou meliorací, obsahoval celkem 7 téměř kompletních keramických nádob, z nichž některé byly obklopené intencionálně skládanými kameny (obr. 4) – viz níže detailní záběr stop po uložení kamenného věnce (J. Kožíšek).

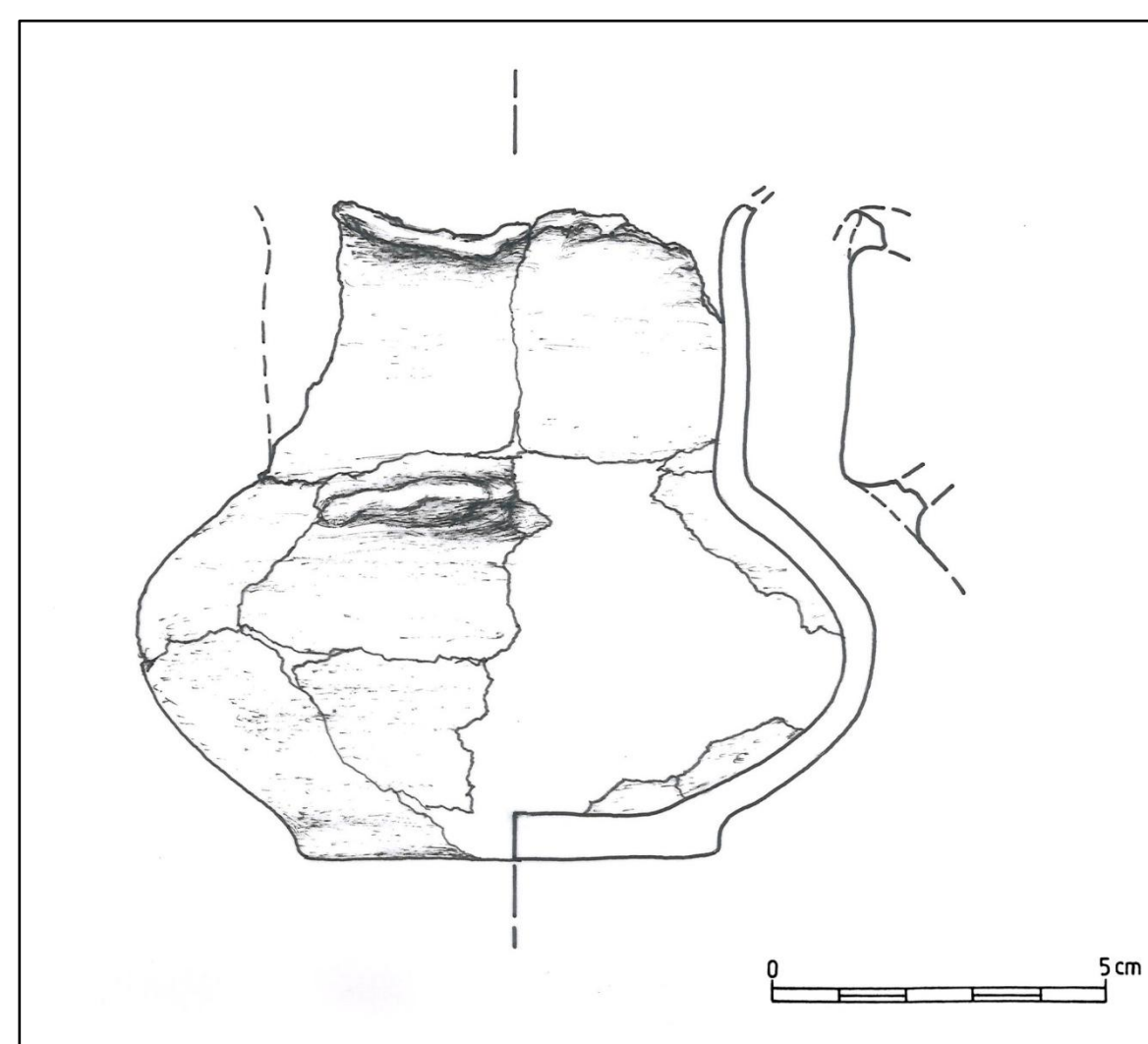
Obr. 1. Lokalita v širším výřezu základní mapy ZM 1:32 000; zdroj: www.nahlizenidokn.cuzk.cz.

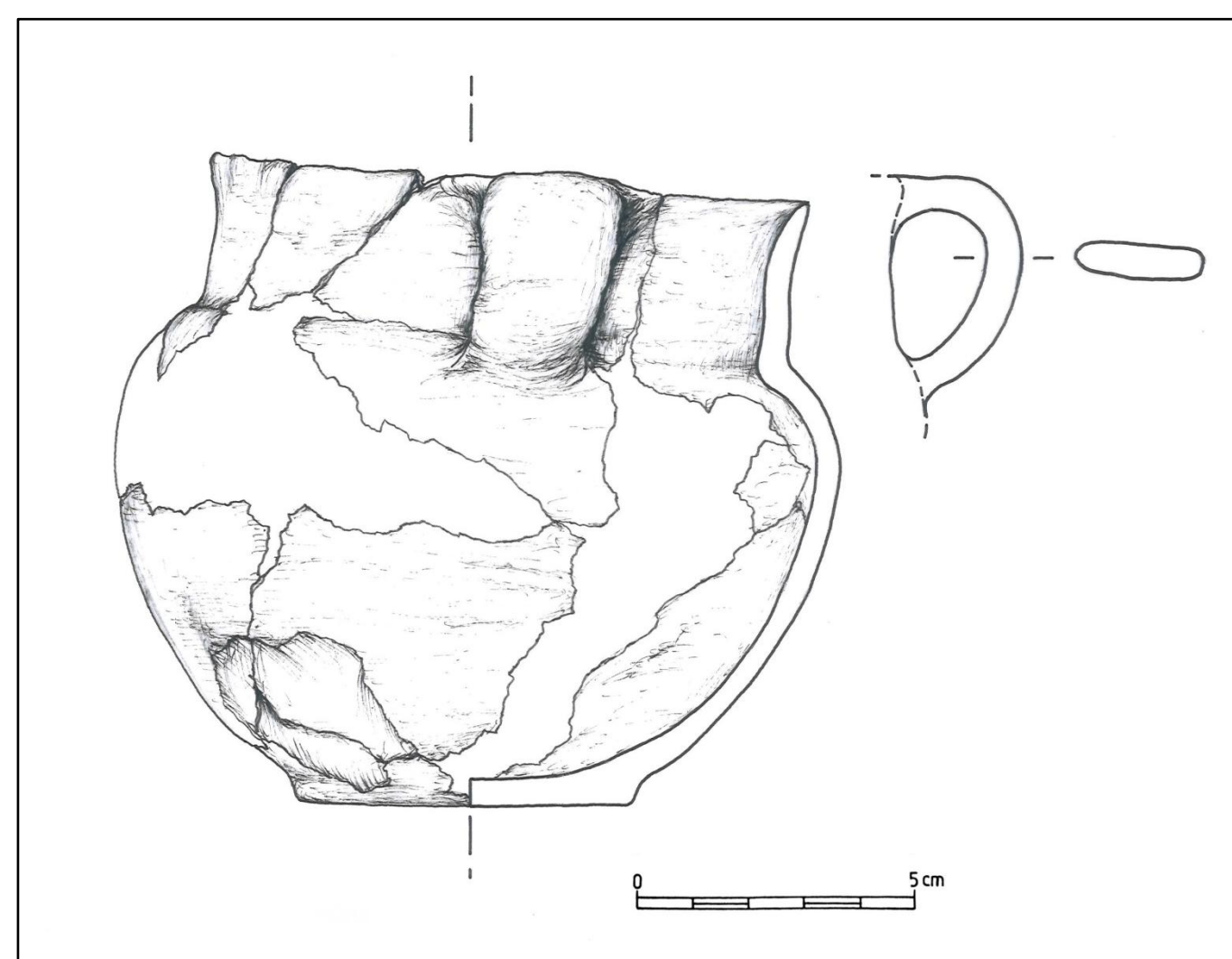
Obr. 2. Poloha ve výřezu ZM 1:8 000; zdroj: www.nahlizenidokn.cuzk.cz.

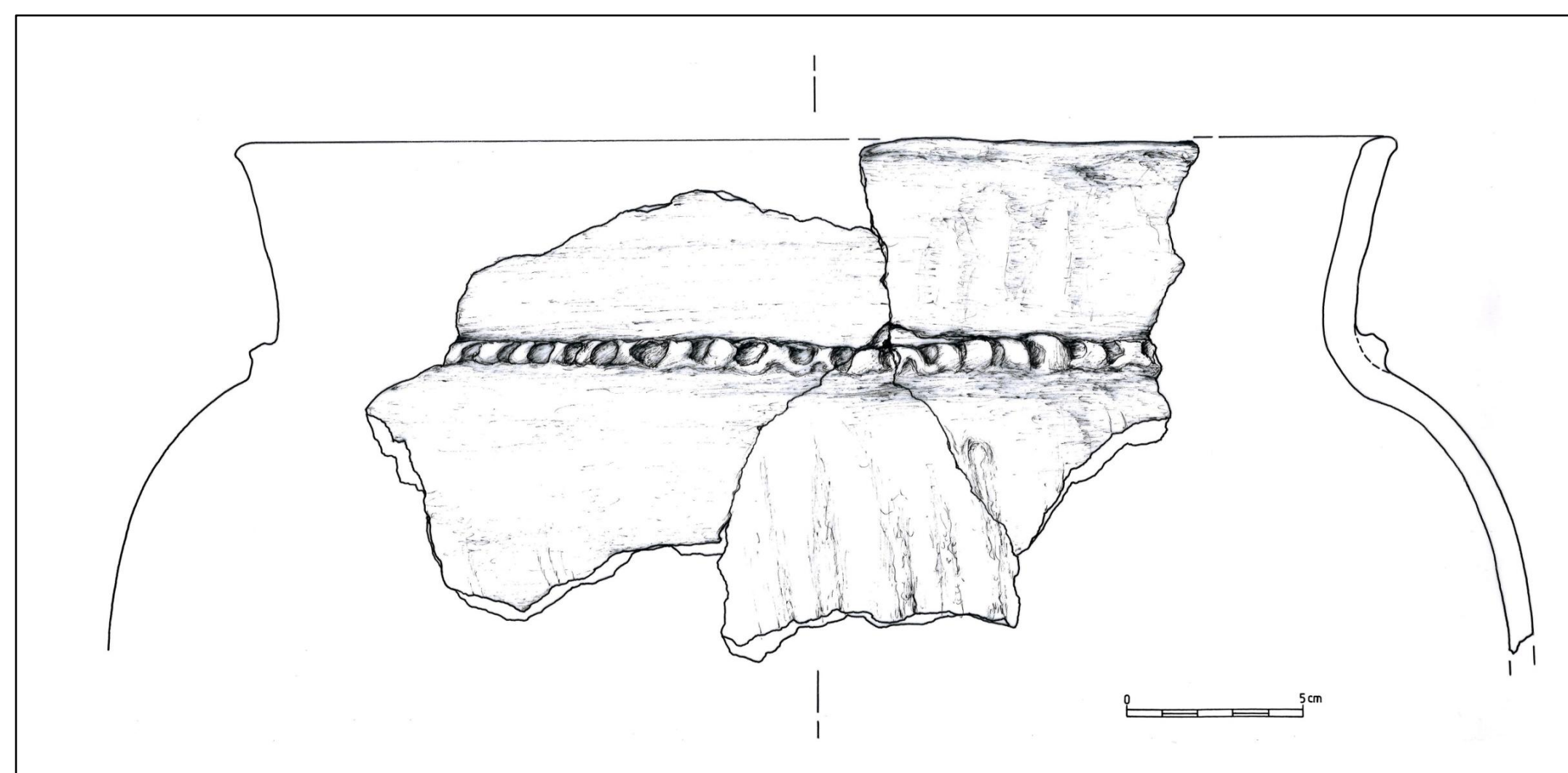
Obr. 3. Celkový plán s grafickým vyznačením situací s doklady žárového pohřívání (J. Kožíšek).

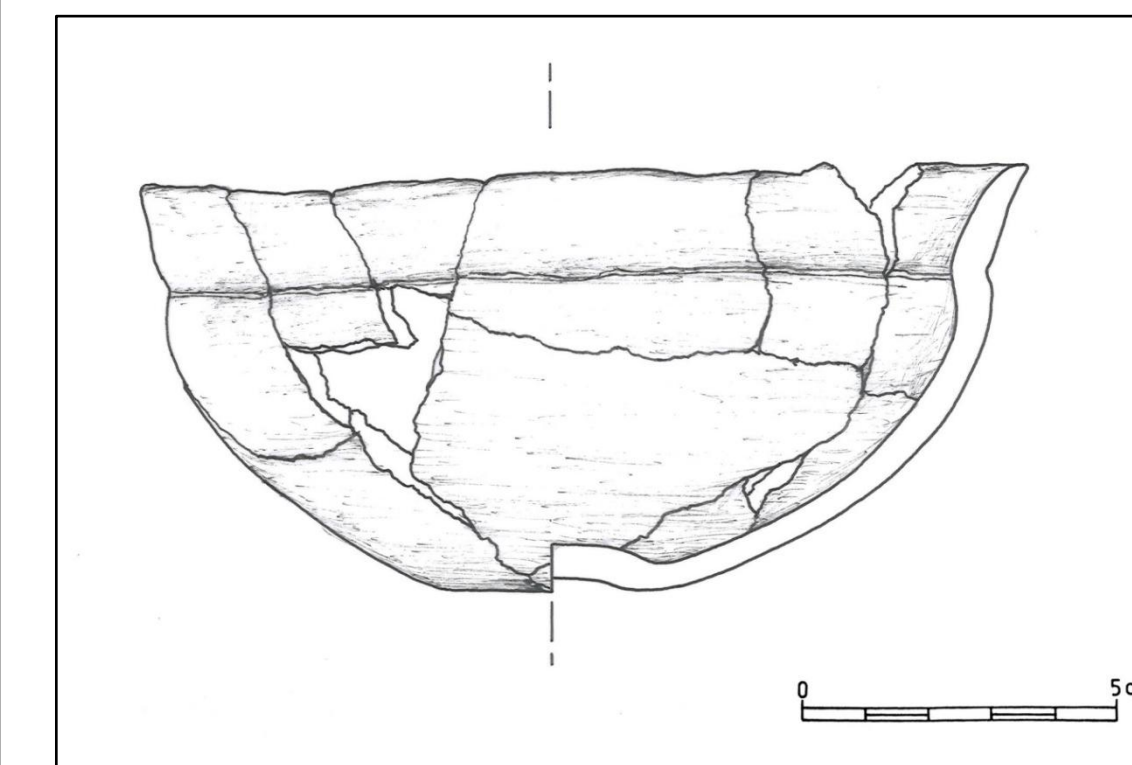
Obr. 5. Objekt 035. Amforovitý tvar s uchem na válcovitěm hrdle a plochým dnem (kresba L. Marks).

Obr. 6. Objekt 035. Hrnčovitý tvar s plochým dnem a širším uchem na hrdle (kresba L. Marks).

Obr. 7. Objekt 035. Zásobnicový tvar s mírně rozevřeným hrdlem a plastickou dobkvanou páskou na rozhraní hrdla a těla (kresba L. Marks).

Obr. 8. Objekt 035. Miska s mírně rozevřeným hrdlem a rytoú linií na rozhraní hrdla a výdutě (kresba L. Marks).

Vyhodnocení a interpretace terénních zjištění

Na základě morfologie nádob typických pro tzv. „chebskou skupinu“ doby popelnicových polí v mladší až pozdní době bronzové (BD – HB) lze konstatovat, že byla výzkumem zachycena část obytné i pohřební komponenty sídelního areálu. Není vyloučeno, že některé popelnicové hroby mohly být původně překryty hliněným náspem a že rozsáhlejší nálezová situace (obj. 035) by mohla být reliktem mohyly kryté hliněným náspem a případně pláštěm z kamenů. Indicie po těchto konstrukčních prvcích však nebyly výzkumem rozpoznány. Provedená archeobotanická analýza rostlinných makrozbytků neidentifikovala žádné spálené lidské ostatky z odebraných vzorků uloženin. Variabilitu pohřebního ritu (rozkolísanost a nejednotnost v rámci jedné nekropole) lze v analogických situacích sledovat v rámci kulturního okruhu jihoněmeckých popelnicových polí (franskofalcká skupina).